

lada
vávrová

příští voda

argo

Lada Vávrová
PŘÍŠTÍ VODA

Obálka, grafická úprava a sazba Daniela Danielová.

Jazyková redakce Tereza Kodlová.

Odpovědný redaktor Miloš Urban.

Technická redaktorka Saša Švolíková.

Korektury Marie Černá.

Vydalo nakladatelství Argo,

Milíčova 13, 130 00, Praha 3,

argo@argo.cz, www.argo.cz,

roku 2026 jako svou 6165. publikaci.

Vytiskla tiskárna Finidr.

Vydání první.

ISBN 978-80-257-5063-6

Naše knihy distribuuje knižní velkoobchod Kosmas

Sklad: Za Halami 877, 252 62 Horoměřice

Tel.: 226 519 383

E-mail: odbyt@kosmas.cz

www.firma.kosmas.cz

Knihy je možno pohodlně zakoupit v přátelském
internetovém knihkupectví www.kosmas.cz

Bůh zase nepřišel

Slunce prochází vitráží a vykresluje na kamenech barevné čtverce. Marta sedí na chladivé podlaze verandy a v ruce drží mobil.

Domek na kraji vesnice už několik měsíců funguje jako světlem probarvená ulita hlemýždě. Úkryt Marty před bolestí ze ztráty Jana. A taky před lidmi.

Jako by jí odumřely všechny instinkty. Dřív vášnivě prožívala geopolitické záchvěvy i rodinné bolístky. Hlavně se pořád pokoušela věřit v dobré konce. Teď se jí svět scvrknul na dva domy na konci vesnice. Sousední Dům světla a její Dům s vitrážemi. Její dům má fasádu poškrábanou a poprasakanou.

„Ježíšku, končím s mudrováním. Je čas tančit,“ promluví Marta na kočku a začne na mobilu hledat na Spotify Krausberry. „Do nebe“ jí zní v hlavě od včerejšího telefonátu s kamarádem Davidem.

„Marti, najdi si na iVysílání dokument o Martinovi Krausovi, včera běžel na Artu. Jezdí s dědkama dodávkou na koncerty a vedou boží řeči. Zahrajou tam všechny tvoje oblíbené,“ doporučoval jí.

„Vždycky, když je slyším, vzpomenu si na Janův pohřeb. Jak je to dlouho? Třičtvrtě roku?“

„Ale byla to jízda, když se začalo hrát ‚Do nebe‘. Celou dobu jsem po tobě pokukoval, kdy začneš trsat. Ale chápu, že jsi to nerozjela,“ uzavřel se smíchem.

„Ty jsi zvíře, Davide,“ zakroutila hlavou Marta.

„Ale nejlepší bylo sledovat zděšení tvého otce a tetiček. Tohle nečekali, moc tě asi neznají. Jsi prostě divoška,“ dodal David.

„Proč sis vlastně vybrala Jana a ne mě? Divoký holky já mám rád.“

„Za prvé jsi o dost mladší. A taky drobnost – jsi ženatý,“ usmála se.

„A na rozdíl od tebe Jana zajímala víc moje duše a hlava než prsa.“

„Davide, pamatuj, že tohle musíte zahrát i na mém pohřbu. Ten poslední večer jsme si to s Janem slíbili.“

David dobře slyšel, jak se její tón ztišuje, propadá do vnitřní krajiny.

„Marti, aspoň že jste si všechno stihli dořít. Možná to víc bolelo, když jste oba věděli, co bude. Nebo spíš co nebude. Ale bylo to usebrání. A ty jsi silná a zvládla jsi to,“ jemně zhodnotil David.

Zvládla?

„A taky jsi hezky mluvila pod tím dřevěným křížem, cos pověsila na borovici. A ty slzy s maskarou ti slušely,“ pokračoval v tématu. „Přiznávám, že jsem si tě točil. Doufal jsem aspoň v jedno zavlnění boků do rytmu. Ale hýbaly se ti jen oči.“

„Nešaškuj, Davide,“ chtěla utéct Marta.

„Musíš o tom začít mluvit, Martičko. Aspoň se mnou. Jsi v Domě ukrytá už měsíce a držíš to pořád vevnitř. V tom ti cvičení a vaření nepomůže.“

„Mně se ten pohřeb líbil. Nejdřív Krausberry, pak bigotní Rybka. Ten se do své duchovní promluvy slušně zamotával. Chvillemi jsem nevěděl, jestli mluví o Janovi, nebo o Bohu. Asi mu to v hlavě trochu splývalo,“ usmíval se do telefonu David.

„A bylo hezký vidět tě s oběma holkama. Johana přiletěla z takové dálky a vlastně Jana ani moc nepoznala. Odešla do Austrálie chvíli po tvém rozvodu, ne?“ Marta jenom kývla.

„Obě dcery jsou ti podobné. Bůh zreplikoval tvoji krásu.“

„Ježíš, netahej do běžného hovoru Boha, nebuď Rybka. A nehraj to na mě, jako bys mě chtěl sbalit. Mě, starou tetku,“ předstírala přísnost Marta.

„To už se pokouším patnáct let, Martičko. To sis ještě nevšimla?“ chechtal se David.

„Líbíte se mi všechny tři holky – Julinka jako hromádka emocí s vytetovaným drakem na rameni a dírami na punčochách, dokonalá disciplinovaná Johana s perfektním make-upem, a ty s rozmazanou maskarou.“

„Johana mě donutila nalíčit si aspoň řasy a rty. Pořád věří, že mě vychová k větší sebepéči,“ povzdechla si Marta. „Nechápe, že už to nemá cenu. Dělam dobře, že se holkám vyhýbám. Zbytečně by na mě plýtvaly svou energií a časem.“

Marta rychle vypne Martina Krause na Spotify. Tyhle vzpomínky jsou moc hlučné. Vyhledá Leonarda Cohena s jeho pomalým, tichým frázováním.

„There is a crack, a crack in everything – that’s how the light gets in.“ Leonard Cohen, Anthem.

Jan v nemocnici

Cohen zněl potichu z mobilu do potemnělé JIPky. Po souhlasném pokývnutí vrchní sestry, sedící za roztaženými žaluziemi observační místnosti, ho Marta pouštěla pokaždé, když ji došla slova.

Všechno si nestihli doříct. V plášti a návlecích seděla na křesle u Janovy postele a mluvila. O lásce, o sexu a hodně o smíchu. O trablech, které spolu odvalili.

Občas předčítala z knížky o Santinim a ukazovala mu barevné fotky a náčrtky. Navštívili spolu všechny jeho významné realizace, jen tu nejznámější ve Žďáru nad Sázavou už dva roky odkládali.

„Zelenou horu jsme nestihli. To nevadí. Třeba jsou naše představy o ní lepší než originál,“ vysvětlovala potichu Janovi Marta. „Santini mě uklidňuje, dokázal zkrotit světlo a tvary.“

„Marti, nevod’ mi sem lidi. A vůbec nikoho. Nechci, aby se na mě někdo díval.“ Jan odpovídal

jen ve světlých okamžicích vědomí. Občas byl v tématu, občas pronášel volně plynoucí myšlenky.

Marta byla jediná osoba, která se mohla ptát doktorů na jeho stav. Neutěšovala – chtěla s ním otevřeně projít poslední cestu. Hladila ho po ruce:

„Oba se bojíme, ale jsem tu s tebou. A budu pořád. Budeme spolu plakat. Teď už musí všechno ven.“

JIPka bez oken bzučela a pípala různými přístroji. Klimatizovaný vzduch měl v přítmí, osvětleném blikajícími čísly a vlnícími se křivkami, zrnitou strukturu a šedou barvu.

Když Jan spal, bloudila Marta po chodbách a hledala otevřené okno.

Na konci vykachlíčkové chodby, ostře osvětlené zářivkami, ji pramínky vody na potrhaném linu zavedly k plastovým dveřím s nápisem Personál.

Malá koupelna se sprchou a zabíleným oknem, ve kterém někdo vyškrábal pravidelnými linkami mřížku. Marta se rychle svlékla. Šum studené proudící vody.

Stála pod proudem se vztyčenými pažemi a roztaženými prsty. Slunce ji přes škrábance na okně zavřelo do světelného vězení.

Mokrá vklouzla do nemocničního overalu. Do- nesla Janovi na svém těle chlad a vláhu.

Jan spal, přístroje dál pípaly. Venku čekala Julie. Přítmí, šum, světlo v mřížkách, proud vody a pak chlad.

Doktorovy pantofle

Julie popocházela na cestičce před pavilonem C, aby Martě předala čisté pyžamo pro Jana. Konečně ji zahlédla. Vypadá moc unaveně, blesklo jí hlavou.

„Hele, mami, nemocniční klaun,“ začala se smát postavě u dveří. Velké gumové pantofle, nos červený a zvrásněný růžovkou.

Marta do ní drkla: „Pšššt, to je Janův doktor.“

„Mami, je to s Janem moc zlé? A jak to zvládáš? Co s tím budeme dělat? Umře?“

„Je to zlé. Konzultovala jsem nálezy s Terezou z Vinohradské. Znáš ji, ta mě nešetřila. Pronášela prognózy tvrdě,“ odpověděla Marta svým tempem, pomalejším.

„Jak to, že se nehrouťíš? Já bych brečela a jančila,“ chtěla vědět Julie.

„Popravdě nic nezvládám, plavu pod vodou a občas se nadechuju. Ale zkouším brát život s Janem

jako dar. Asi ho už musím vrátit,“ snažila se vysvětlit Marta.

Dcera trochu nechápavě zvedne obočí a vede mámu k blízké lavičce. Už se jí nechce popocházet, nové boty jí rozedřely paty.

Marta zůstane stát nad lavičkou a pokračuje: „Taky zažívám déjà vu. Pamatuješ, jak děda půl roku ležel na JIPce a já za ním třikrát týdně jezdila a starala se o něj? Co já nastudovala příruček a návodů, jak mluvit s umírajícími. Učebnicově jsem ho prováděla minulostí. Asi pochopil, a chtěl si ulevit, a řekl mi pár osobních tajemství, která jako dcera nechceš znát... A pak se uzdravil,“ rozesmála se nad vzpomínkou. „Doufám, že si ty rozmluvy nepamatuje. Já už to raději zapomněla.“

„Vidíš, a já myslela, že děda nikdy nemluvil. Neslyšela jsem ho říct víc než tři věty,“ odpověděla překvapeně Julie. „Babičku si vůbec nepamatuju.“

„Možná dobře,“ zareagovala suše Marta.

„Mami, ale to muselo být hodně divný jezdit za dědou do nemocnice, když jsi ho tak dlouho neviděla? Kolik let jsi u vašich nebyla? A proč jsi odešla?“ vyptává se dál Julie.

Na Martě je vidět, že by konverzaci ráda uzavřela. „No, hodně. Tenkrát nebyl nikdo jiný, kdo by ho v nemocnici obstaral.“

Napadlo ji, jak by Julii nadchla informace o dědově tajemství. Rozpítvala by to v terapeutickém výcviku. Ale to jí musí říct děda sám.

„Myslím, že mě Jan nemá moc rád,“ neudržela se Julie.

„Vadilo mu, když jsem k vám s Carevnou jezdila. Pozdravil mě a hned někam zmizel.“

„Julinko, to není pravda, má tě rád. On moc nezvládá emoce. A vždycky se zkouší vyhnout problémům. Je to takový kluk do hezkého počasí,“ odpovídá Marta. „Nervózní byl maximálně z Carevny, že mu rozhrabe zahradu.“

Julie se k ní nečekaně přitiskne. Nechce opustit mámino pevné objetí.

Všechno se nemusí vyslovit.

S Davidem o Janovi a Julii

Marta ztěžka dosedla na lavičku v nemocničním parku a hledala v kabelce mobil.

„Zvedni to, Davide, prosím,“ šeptala na displej.

„Ahoj, Marti, jak s Janem?“ ptá se bez úvodu kamarád David.

„Leží. Mlčí. Většinu času spí,“ odpoví Marta a hned začne mluvit o Julii.

„Davide, co bude, až tu nebude? Jak budu unikat těm nočním scénám, výlevům? Chránil mě svou odtážitostí,“ lehce panikaří Marta.

„Marti, mně spíš přišlo, že jsi to hrála na dvě strany. V péči o Julii jsi moc nepolevila. Jen jsi ji před Janem schovávala. Sama jsi mi vyprávěla, jak v noci s Julií telefonuješ z koupelny, abys Jana nebudila. A ráno, jakoby nic,“ reaguje David. „Věděl Jan, kolik jí dáváš peněz? Že jí jezdíš venčit Carvnu?“

„On se moc neptal,“ uzavře Marta.

„Dneska se mi Julie svěřila s novinkou. Zase odešla z brigády. Kolegyně měla nějakou poznámku na její vzhled a Julie vystříhla scénu. Po dvou týdnech nadšení z práce a lidí kolem jsme zase na začátku.“

„Marti, hlavně se teď nenech pohltit Julií jako před Janem,“ odpoví David. „Asi na tebe začnu víc dohlížet.“

„Víš, co je strašný? On půjde do nebe. Ale já ne. Nejsem pokřtěná,“ vzdychne Marta.

*„Někdo chce být s tebou a někdo vod tebe, ale na každé pád všichni chcem do nebe.“ Krausber-
ry*

Co Marta nestihla

„Ach jo, ta AI má na všechno odpověď,“ vzdychla si Marta při vypínání mobilu před vstupem na JIPku.

Jan patřil mezi jednotky procent pacientů, u kterých je klišťová encefalitida fatální. Tělo už nezvládalo bojovat s teplotami, křečemi a občasným bezvědomím.

Mladý doktor se ve velkých gumových pantoflích přišoupal na vizitu. Na JIPu si našel útočiště – tady nemusel mluvit s lidmi. Marta ho znervožovala. Neměl rád ženy, které se dokážou ptát napřímo a chtějí slyšet odpověď. Stačila mu precizní, technologická péče o těla připojená k přístrojům.

„Paní Šimková, pánova imunita nám přestala pomáhat. Zánět postihl důležitá mozková centra, víte,“ opakoval zoufale pokaždé stejnou mantru. A rychle se šoupal za plentu k dalším hadičkám a přístrojům.

Marta si vzpomněla na Julii a podvědomě zkontrolovala, zda mu zpod bílých kalhot nečouhají pruhované podkolenky.

Byla bezradná. Nereagovala na telefony přátel, otázky Johany a Julie nechala klouzat po povrchu. Nechtěla s nikým mluvit, pouštět je do jejich soukromého vesmíru. Třeba je v této realitě mimo čas a prostor smrt nenajde.

Svoje dcery k němu nepozvala. Doufala, že bude na rozloučení ještě čas. Choulila se v jeho teple jako kočka v náručí. Až bylo pozdě.

A od pohřbu s nimi už o Janovi nepromluvila.

Byl jen můj? Nebyl jen můj?“

Co bylo po Janovi

Nastoupilo prázdno. Nechtěla ho vyplňovat soucitnými poznámkami přátel a vyděšenými pohledy dcer. Zabíjela čas a myšlenky projížděkami po okolí.

Občas zastavila, prošla se, vykoukala se v řece. Lehla si do suché trávy u lesa.

Duhový odraz podvečerních paprsků v barevných sklíčkách označil zanedbaný domek s telefonním číslem realitní kanceláře na plotě. Makléři

se ulevilo – byl rád, že z jeho portfolia konečně zmizí rychle chátrající dům. Koupě proběhla nadstandardně rychle. Dům s vitráží.

Santini nechával světlo procházet barvami. Bůh přece není bílý – je barevný jako život.

Vnitřek domu si upravila podle svých představ, zvenčí nechala vše při starém. Špaletová okna zrepasovala, dveře natřela. Při letmém pohledu si nikdo změny nevšiml.

A ani nebyl nikdo, kdo by si všímal. Domek stojí na konci vesnice, auta i cyklisté k němu drkotají po šterkové cestě s výmoly od potůčků po deštích. Rýhy v cestě zůstávají i v období sucha.

Od louky a lesa ho odděluje jediné stavení – moderní funkcionalistický dům. Dům světla, plný pravých úhlů a prosklených ploch, ve kterých se odrážejí pokroucené větve starých jabloní. Takové domy chodívali s Janem obdivovat na pražskou Babu. Kdo dokáže bydlet v takovém proskleném a pořád osvětleném domě? Houpačka na větvích ořechu, na druhém stromě zavěšený hamak nad mandalou vyskládanou z oblázků – první signály o obyvatelích.

Nežít by bylo snadnější. Ale dcery by její odchod nepochopily. Marta přešla na dávkovaný způsob života. Jeden den, jedna dávka. Posloupnost

príští voda